

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 592/2017 vp

Vastaus kirjalliseen kysymykseen perheettömien henkilöiden työasuntovähennyksestä

Eduskunnan puhemiehelle

Eduskunnan työjärjestyksen 27 §:ssä mainitussa tarkoituksessa Te, Arvoisa puhemies, olette toimittanut asianomaisen ministerin vastattavaksi kansanedustaja Satu Hassin /vihr ym. näin kuuluvan kirjallisen kysymyksen KK 592/2017 vp:

Aikooko hallitus edistää perheettömien henkilöiden työn perässä liikkumista ja tasa-arvoa sallimalla työasuntovähennyksen esimerkiksi silloin, kun työsuhteen kesto on alle 24 kk ja päivittäinen työmatka yli kolme tuntia?

Vastauksena kysymykseen esitän seuraavaa:

Työasuntovähennyksen tarkoituksena on edistää työn vastaanottamista myös silloin, kun varsinainen työpaikka sijaitsee kaukana henkilön vakituudesta asunnosta. Työasuntovähennys täydentää niitä keinoja, joilla viime vuosina on pyritty lisäämään työvoiman liikkuvuutta ja vähennyksen tarkoituksena on kattaa osittain niitä lisäkustannuksia, joita näistä tilanteista työntekijälle aiheutuu.

Vähennys myönnetään verovelvolliselle, joka on vuokrannut käyttöönsä asunnon varsinaisen työpaikkansa sijainnin vuoksi. Edellytyksenä on lisäksi se, että verovelvollisella on yli 100 kilometrin päässä työasunnosta sijaitseva vakituinen asunto, jossa hän asuu puolisonsa tai alaikäisen lapsensa kanssa. Yksinasuva ei siis ole vähennykseen oikeutettu, ellei hänellä ole samanlaisesti kahta varsinaista työpaikkaa, jotka sijaitsevat eri paikkakunnilla ja kahta erillistä asuntoa näiden työpaikkojen vuoksi. Perusteena tälle rajaukselle on se, ettei yksinasuva ole yhtä lailla sidottu asuinpaikkaansa kuin henkilö, joka asuu yhdessä puolisonsa tai alaikäisen lapsensa kanssa. Tuen tarve ja yhteiskuntapoliittinen perusteltavuus eivät siten ole samanlaiset kuin perheellisellä. Verohallinto ei myöskään pystyisi käytännössä valvomaan, miten vakituista asuminen toisella paikkakunnalla on.

Vähennyksen myöntämisen edellytyksenä oleva puolisosäsite on linjassa tuloverojärjestelmässä olevan puolisosäsitteen kanssa. Tuloverolaissa puolisollla tarkoitetaan sellaisia henkilöitä, jotka ennen verovuoden päättymistä ovat solmineet avioliiton. Puolisoa koskevia säännöksiä sovelletaan myös avioliitonomaisissa olosuhteissa verovuonna yhteisessä taloudessa eläneisiin henkilöihin, jotka ovat aikaisemmin olleet keskenään avioliitossa tai joilla on tai on ollut yhteinen lapsi.

Työasuntovähennyistä käsitellessään eduskunnan valtiovarainvaliokunta otti kantaa työasuntovähennyksen myöntämisen edellytyksistä juuri vähennyksen rajaamiseen perheellisille henkilöille ja piti linjausta yhdenmukaisena tuloverojärjestelmän muiden linjausten kanssa. Valio-

Vastaus kirjalliseen kysymykseen KKV 592/2017 vp

kunnan kannanotossa kiinnitettiin huomiota myös rajaukseen liittyvään tärkeään valvonnalliseen näkökohtaan. Mikäli puolisoa tai lapsia koskevasta edellytyksestä luovuttaisiin, se miten vaki-
tuista asuminen toisella paikkakunnalla on, jäisi verovelvollisen oman ilmoituksen varaan. Ve-
rottaja ei pystyisi asiaa käytännössä valvomaan. Rajaus on myös linjassa nykyisen ns. viikon-
loppumatkojen vähennysoikeuden kanssa. Viikonloppumatkoilla tarkoitetaan sitä, että perheel-
linen voi vähentää verotuksessa matkakulunsa, kun hän työskentelee vieraalla paikkakunnalla ja
käy viikonloppuisin perheensä luona. Oikeus- ja verotuskäytännössä on katsottu vakiintuneesti,
ettei yksin asuva voi vähentää näistä matkoista aiheutuvia kuluja.

Edellä mainitut perusteet ja haasteet, joiden johdosta vähennys alun perin rajattiin koskemaan
vain perheellisiä henkilöitä, liittyvät pitkälti myös vähennyksen laajentamiseen vain kysymyk-
sessä mainittuihin lyhyisiin työsuhteisiin. Vähennyksen laajentaminen perheettömille henkilöil-
le vain lyhyisiin työsuhteisiin olisi haastavaa myös sen johdosta, että kyseisiä tilanteita voi olla
hyvin monenlaisia.

Helsinki 11.1.2018

Valtiovarainministeri Petteri Orpo